

POSTANOWIENIE

24 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 24 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.M. i D. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki
komandytowej w S.
przeciwko B. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skarg kasacyjnych P.M. i D. spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 17 lutego 2025 r., I AGa 104/23,

- 1. odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powodów kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie na rzecz radcy prawnego A.G. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług – tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi D. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w S. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 2 grudnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo P.M. i D. Sp. z o.o. Sp. komandytowej w S. w sprawie przeciwko B. S.A. w W. o zapłatę oraz orzekł o kosztach procesu.

2. Na skutek apelacji powodów Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z 17 lutego 2025 r. zmienił rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przed sądem I instancji oraz oddalił apelacje w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

3. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargi kasacyjne wywiedli powodowie. Skarżący wnieśli o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

4. Pozwany wniósł o oddalenie skarg kasacyjnych oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania

przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.

6. Zagadnienia prawne w skargach kasacyjnych nie zostały sformułowane w sposób prawidłowy. Skarżący w istocie formułuje zagadnienie, którego rozstrzygnięcie miałoby znaczenie tylko w razie uznania skuteczności zarzutów kasacyjnych. W świetle jednak utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego istotne zagadnienie prawne nie może być ujęte w taki sposób, by stawało się aktualne dopiero w razie trafności zarzutów skargi (uznania, że wypowiedzenie umowy względem pozwanego nie było skuteczne). W innym razie związek między potrzebą rozstrzygnięcia danej kwestii a wynikiem postępowania kasacyjnego miałby charakter warunkowy, uzależniony od kierunku oceny zasadności poszczególnych zarzutów. Jednakże na etapie orzekania o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest dopuszczalne wyprzedzające badanie skuteczności podstaw kasacyjnych i stwierdzanie na tej podstawie, że wystąpiła przyczyna kasacyjna z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (zob. postanowienia SN: z 15 października 2020 r., V CSK 153/20, z 26 września 2022 r., I CSK 1273/22, i z 15 września 2023 r., I CSK 4360/22; z 18 lipca 2024 r., I CSK 1677/24, i z 25 lipca 2024 r. I CSK 2361/23). W związku z tym tak sformułowanie zagadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i nie może być podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

7. Należy przede wszystkim podkreślić, że powództwo powodów zostało oddalone z uwagi na brak wykazania przesłanek do powstania roszczenia deliktowego, a nie z powodu ich ewentualnego przedawnienia. Powodowie nie wykazali szkody ani związku przyczynowego między zdarzeniem a szkodą. Nie wykazali też niewłaściwego zachowania pozwanego, który ma pewne obowiązki lojalności i uczciwości wobec klientów, jednak nie ma obowiązku prowadzenia za nich wszystkich spraw. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego nikt z banku nie udzielił powodom promesy na kolejny kredyt. Sąd Apelacyjny trafnie nie dopatrył się również w działalności pozwanego naruszenia zasad współżycia społecznego.

8. Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że skargi kasacyjne powodów nie zawiera argumentów wystarczających dla uznania, że w sprawie spełniona została przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania.

9. W kwestii oczywistej zasadności skargi jako przyczyny kasacyjnej należy zwrócić uwagę, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w tym zakresie wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

10. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, iż w przypadku powołania się na przyczynę kasacyjną, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinny zostać wskazane konkretne przepisy, które miały zdaniem skarżącego zostać naruszone w sposób kwalifikowany oraz zawarty wywód zawierający argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN: z 24 października 2024 r. I CSK 2370/24; z 3 kwietnia 2025 r., I CSK 3077/24; z 18 września 2025 r., I CSK 1704/24, i z 3 lutego 2026 r., I CSK 3008/25). Tymczasem skarżący nie sprostął temu wymaganiu. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera przekonujących argumentów przesądzających o oczywistej zasadności skargi. Należy podkreślić,

że Sąd Najwyższy na etapie przedsądu bada jedynie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), nie bada zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.); uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej i uzasadnienie podstaw kasacyjnych stanowią odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej (zob. postanowienia SN z 29 sierpnia 2023 r., II NSK 90/23; z 18 lipca 2023 r., I CSK 4784/22; z 22 czerwca 2023 r., I CSK 2854/22). Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy uzasadnienie podstaw kasacyjnych, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w treści uzasadnienia podstaw kasacyjnych, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienia SN: z 20 października 2016 r., I PK 59/16; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; z 10 maja 2018 r., I CSK 800/17; z 30 września 2019 r. V CSK 189/19 29; z grudnia 2022 r., I CSK 1420/22).

11. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

12. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

13. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz D. sp. z o.o. Spółka Komandytowa z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Krzysztof Grzesiowski

(Ł.W.)

[a.ł]